

Rapport

Datum: 4 december 2001
Rapportnummer: 2001/385

Klacht

1. Verzoeker klaagt erover dat de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (het CBR) op het moment dat zij hem in het kader van de verlenging van zijn rijbewijs een verklaring van geschiktheid voor onbepaalde duur verstrekte, zijn medische gegevens niet uit haar geautomatiseerde bestand heeft verwijderd, maar dat zij daarentegen heeft meegedeeld dat het bestand pas na drie jaar automatisch wordt geschoond.

2. Verzoeker klaagt er verder over dat het CBR geen zorg heeft gedragen voor de aanpassing van zijn medische gegevens in het Centraal Rijbewijzenregister.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het verwijderen van verzoekers gegevens uit de medische registratie van het CBR

1. Omdat de geldigheidsduur van zijn rijbewijs op 31 maart 2000 zou verlopen, wendde verzoeker zich op 9 maart 2000 tot de gemeente van zijn woonplaats teneinde zijn rijbewijs te vernieuwen. Aldaar werd geconstateerd dat het Centraal Rijbewijzenregister vermeldde dat verzoeker een medische status had. Om die reden moest verzoeker een verklaring van geschiktheid van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (het CBR) overleggen alvorens tot vernieuwing van zijn rijbewijs kon worden overgegaan. Nadat verzoeker een eigen verklaring (een aanvraagformulier ter verkrijging van een verklaring van geschiktheid) bij het CBR had ingeleverd, werd aan hem vervolgens door het CBR een verklaring van geschiktheid voor onbepaalde duur verstrekt.

Verzoeker verzocht het CBR zijn medische gegevens uit het geautomatiseerde bestand van het CBR te verwijderen. Aan hem was nu immers een verklaring van geschiktheid met een onbeperkte geldigheidsduur verstrekt. Het CBR deelde verzoeker mee dat zijn medische gegevens niet reeds nu uit het geautomatiseerde bestand van het CBR zouden worden verwijderd, maar dat het bestand na drie jaar automatisch zou worden geschoond.

Verzoeker klaagt in de eerste plaats over deze mededeling van het CBR. Hij stelt dat hij al 24 jaar gezond is en dat het overbodig is dat het CBR zijn gegevens desondanks nog drie jaar in zijn bestand laat staan.

2. Uit het onderzoek van de Nationale ombudsman is naar voren gekomen dat verzoeker in 1985 vanwege zijn gezondheidssituatie voor de eerste keer een eigen verklaring inleverde. Verzoeker werd vervolgens geschikt bevonden voor een periode van vijf jaar. Na deze vijf jaar, in 1990, diende verzoeker wederom een eigen verklaring in en verkreeg daarop een verklaring van geschiktheid met een geldigheidsduur van tien jaar. In 2000 diende verzoeker zijn derde eigen verklaring in. Het CBR gaf daarop een verklaring van geschiktheid af met een onbeperkte geldigheidsduur.

3. Op grond van artikel 103 van het Reglement rijbewijzen (zie Achtergrond, onder 2.) kan het CBR bij het afgeven van een verklaring voor geschiktheid daarop een termijn aantekenen. Hiervan heeft het CBR in verzoekers geval gebruik gemaakt door hem in 1985 voor een periode van vijf jaar en in 1990 voor een periode van tien jaar geschikt te verklaren een motorrijtuig te besturen.

Dit betekende dat de geschiktheid van verzoeker tot het besturen van een motorrijtuig (slechts) tot 2000 vaststond. In 2000 diende opnieuw vastgesteld te worden of verzoeker geschikt kon worden bevonden tot het besturen van motorrijtuigen. Het is dan ook juist dat verzoeker bij zijn aanvraag om vernieuwing van zijn rijbewijs in maart 2000 opnieuw een verklaring van geschiktheid over diende te leggen.

4. Ingevolge artikel 7 van het Reglement Medisch Archief CBR (zie Achtergrond, onder 3.) verwijderd het CBR de persoonlijke gegevens van aanvragers van een verklaring van geschiktheid binnen één maand nadat het CBR is gebleken dat de betrokken persoon meer dan drie jaar geleden voor de laatste maal een aanvraag voor een verklaring van geschiktheid heeft ingediend. Deze termijn van drie jaar wordt gewijzigd indien lichamelijke of geestelijke geschiktheid aanleiding geeft tot het afgeven van een verklaring met een beperkte geldigheidsduur langer dan drie jaar; alsdan geldt de duur van de langste geschiktheidstermijn, zoals die is geïndiceerd door de keurend arts, vermeerderd met één jaar als bewaringstermijn. De registratietermijn van de in 1990 afgegeven verklaring van geschiktheid bedroeg dientengevolge een periode van elf jaar. Met het afgeven van de verklaring van geschiktheid met een onbeperkte geldigheidsduur in 2000 ontstond een situatie waarin ingevolge de eerste zinsnede van artikel 7 van het Reglement Medisch Archief CBR verzoekers persoonsgegevens na drie jaar, gerekend vanaf 2000, dienden te worden verwijderd.

Het CBR heeft dientengevolge juist gehandeld door verzoekers verzoek tot verwijdering van de gegevens niet in te willigen en mee te delen dat zijn gegevens pas in 2003 zouden worden verwijderd.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van de aanpassing in het Centraal Rijbewijzenregister

1. Verzoeker klaagt er verder over dat het CBR niet heeft zorggedragen voor aanpassing van zijn medische gegevens in het Centraal Rijbewijzenregister.

2. Het CBR achtte verzoekers klacht op dit punt niet gegrond. Het CBR deelde in dit verband onder meer mee dat het na een daartoe ingesteld onderzoek had geconstateerd dat de medische status van verzoeker niet was aangepast in het Centraal Rijbewijzenregister, hoewel aan hem een verklaring van geschiktheid voor onbepaalde tijd was afgegeven. In het Centraal Rijbewijzenregister stond nog steeds vermeld dat een

verklaring van geschiktheid nodig was indien verzoeker om vernieuwing van zijn rijbewijs zou verzoeken. Dit was niet juist. Het CBR liet verder weten dat het echter de taak van de betrokken gemeente was om de medische status van een aanvrager, indien nodig, te wijzigen. Het CBR was daartoe niet bevoegd. Het CBR had verzoeker dientengevolge verwezen naar de gemeente.

3. De Dienst Wegverkeer is houder van het Centraal Rijbewijzenregister (artikelen 126 Wegenverkeerswet 1994 en 144 Reglement rijbewijzen, zie Achtergrond, onder respectievelijk 1. en 2.). In het Privacyreglement Centraal Rijbewijzen- en Bromfietscertificatenregister (zie Achtergrond, onder 4.) heeft de Algemeen Directeur van de Dienst Wegverkeer de instanties aangewezen die bevoegd zijn tot onder meer het verstrekken, invoeren, wijzigen en verwijderen van gegevens die zijn opgenomen in het Centraal Rijbewijzenregister.

In het Centraal Rijbewijzenregister worden onder meer medische gegevens van rijbewijshouders opgenomen. Indien naar het oordeel van het CBR het overleggen van een verklaring van geschiktheid noodzakelijk is op grond van de bij het CBR bekend zijnde gegevens met betrekking tot de lichamelijke en geestelijke geschiktheid van de aanvrager, wordt zulks door middel van een aantekening in het Centraal Rijbewijzenregister vermeld (zie ook artikel 35, aanhef en onder a en b III van het Reglement rijbewijzen, zie Achtergrond, onder 2.). Op de verklaring van geschiktheid kan het CBR in verband met de medische gesteldheid van de aanvrager een beperkte termijn van geldigheid optekenen (artikel 103, tweede lid van het Reglement rijbewijzen, zie Achtergrond, onder 2.).

Het CBR registreert dergelijke gegevens echter niet zelf in het rijbewijzenregister. Op grond van artikel 146, aanhef en onder d van het Reglement rijbewijzen (zie Achtergrond, onder 2.) is het de gemeente - als de instantie die op grond van artikel 116, eerste lid van de Wegenverkeerswet 1994 als hoofdregel is belast met de afgifte van rijbewijzen - die aan de Dienst Wegverkeer - als houder van het Centraal rijbewijzenregister - mededeling doet van een beperking van de geldigheidsduur op grond van een bij de aanvraag van een rijbewijs overgelegde verklaring van geschiktheid. Deze mededeling geschiedt in de praktijk door middel van een melding aan het (geautomatiseerde) rijbewijzenregister. In het rijbewijzenregister moet de gemeente in een dergelijk geval de zogenaamde "medische verklaring indicator" op "j" zetten. Indien, zoals in verzoekers geval, bij een volgende aanvraag van een rijbewijs geen verklaring van geschiktheid meer nodig is, moet de gemeente de "medische verklaring indicator" in het rijbewijzenregister op "n" zetten (zie Achtergrond, onder 5.).

Dat de gemeente hiertoe bevoegd is, volgt tevens uit artikel 5, eerste lid, aanhef en onder e, juncto artikel 11, eerste lid, aanhef en onder e van het Privacyreglement Centraal Rijbewijzen- en Bromfietscertificatenregister 1999 (zie Achtergrond, onder 4.).

4. Het was derhalve aan de gemeente, en niet aan het CBR, om de vermelding dat verzoeker een verklaring van geschiktheid nodig had voor vernieuwing van zijn rijbewijs, te verwijderen uit het Centraal Rijbewijzenregister. De gemeente had dit moeten doen op het moment dat verzoeker de onbeperkte verklaring van geschiktheid overhandigde aan de gemeente.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

5. De verwijzing door het CBR van verzoeker naar de gemeente, was echter niet geheel juist. Verzoeker zat met een probleem nu de gemeente de "medische verklaring indicator" niet op "n" zette. Op het moment dat verzoeker dit meldde aan het CBR, had het op de weg van het CBR gelegen verzoeker te verwijzen naar de Dienst Wegverkeer.

Op grond van artikel 14 van het hiervoor genoemde Privacyreglement kan degene omtrent wie naar zijn mening ten onrechte al dan niet gegevens in het rijbewijzenregister zijn opgenomen, dan wel omtrent wie naar zijn mening onjuiste of onvolledige gegevens zijn opgenomen, de Dienst Wegverkeer schriftelijk verzoeken gegevens op te nemen, te verwijderen, te verbeteren of aan te vullen. De Dienst Wegverkeer stelt naar aanleiding van een zodanig verzoek een onderzoek in en dient binnen twee maanden na indiening van het verzoek aan de betrokkene zijn beslissing op het verzoek mee te delen. Tegen de door de Dienst Wegverkeer genomen beslissing, kan de betrokkene op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar en eventueel vervolgens beroep indienen.

Het is in strijd met het vereiste van een actieve informatieverstrekking dat het CBR heeft nagelaten verzoeker op het bestaan van deze procedure te wijzen.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (het CBR) is niet gegrond ten aanzien van het verwijderen van verzoekers gegevens uit de medische registratie van het CBR en ten aanzien van de aanpassing in het Centraal Rijbewijzenregister; de klacht is gegrond ten aanzien van de informatieverstrekking omtrent de aanpassing in het Centraal Rijbewijzenregister.

Onderzoek

Op 30 juni 2000 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D. te Klundert, met een klacht over een gedraging van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (het CBR).

Verzoeker had zich eerder, bij brief van 4 april 2000 en met een ongedateerde brief die de Nationale ombudsman 12 april 2000 ontving, tot de Nationale ombudsman gewend. Aangezien verzoeker op dat moment zijn grieven nog niet aan het CBR had voorgelegd, heeft de Nationale ombudsman in verband met het oog op de in de Wet op de Nationale ombudsman neergelegde kenbaarheidvereiste verzoekers brieven - op diens verzoek - ter behandeling doorgestuurd naar het CBR. Het CBR reageerde op 26 juni 2000 op zijn klacht. Nadat verzoeker bij brief van 28 juni 2000 de Nationale ombudsman had laten weten dat hij de afdoening van de klacht door het CBR niet bevredigend achtte, werd naar de gedraging van het CBR op 18 augustus 2000 een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het CBR verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen het CBR en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd het CBR een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoeker deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Het CBR berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Op 9 maart 2000 wendde verzoeker zich tot het gemeentebestuur van zijn woonplaats en verzocht om vernieuwing van zijn rijbewijs waarvan de geldigheidsduur op 31 maart 2000 zou verlopen. Aangezien uit het Centraal Rijbewijzenregister bleek dat ten aanzien van verzoeker medische gegevens bekend waren, moest hij eerst een zogenaamde verklaring van geschiktheid van het CBR overleggen alvorens tot vernieuwing van het rijbewijs kon worden overgegaan (zie Achtergrond, onder 2.). Verzoeker vulde vervolgens daartoe een eigen verklaring (een aanvraagformulier ter verkrijging van een verklaring van geschiktheid) in. Op 15 maart 2000 ontving de gemeente een verklaring van geschiktheid van verzoeker. Vervolgens kon verzoeker omstreeks 7 april 2000 zijn vernieuwde rijbewijs afhalen.

2. Op een eigen verklaring, zoals hiervóór onder 1. bedoeld, staat onder meer het volgende vermeld:

"Met het invullen van deze Eigen verklaring verschaft u persoonlijke gegevens aan het CBR. Het CBR zal deze gegevens bewaren, gebruiken en verwijderen op de wijze zoals is voorgeschreven in het reglement voor de medische registratie, dat voor u ter inzage ligt op alle CBR-vestigingen."

3. Op 12 april 2000 ontving de Nationale ombudsman een brief van verzoeker die onder meer het volgende inhield:

"Ik vermoed dat er door het CBR oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van privacygevoelige informatie. Op de eerste plaats laat men in het bestand gegevens staan die niet meer relevant zijn. Ik ben namelijk al 24 jaar gezond en de medische aantekening is dus overbodig!"

4. De Nationale ombudsman zond op 17 mei 2000 verzoekers brief van 12 april 2000 ter behandeling door naar het CBR.

5. Het CBR stelde vervolgens een onderzoek in naar verzoekers klacht. Het rapport van onderzoek van 15 juni 2000 houdt onder meer het volgende in:

"Uit een door mij (rapporteur; N.o.) ingesteld onderzoek is het volgende gebleken:

1. Door het indienen van een "Eigen verklaring" wordt er door onze geneeskundige gecontroleerd of de gegevens voor de toekomst nog relevant kunnen zijn. Deze procedure staat vermeld op de "Eigen verklaring". Klager heeft in 1985 zijn eerste "Eigen verklaring" ingediend. Naar aanleiding van deze verklaring heeft de geneeskundige van het CBR beoordeeld dat klager voor 5 jaar geschikt was. De gegevens van de "Eigen verklaring" gaan bij een termijnbeperking in het medische bestand. In 1990 heeft klager zijn tweede "Eigen verklaring" ingediend, waarop de geneeskundige van het CBR een "Verklaring van Geschiktheid" afgegeven heeft voor een termijn van 10 jaar. Deze gegevens zijn aan het dossier van klager toegevoegd. In 2000 is de derde "Eigen verklaring" binnengekomen van klager. Hierop heeft onze geneeskundige een "Verklaring van Geschiktheid" afgegeven zonder termijnbeperking. De gegevens van klager worden nu in een bestand opgenomen dat automatisch na 3 jaar verwijderd wordt. Dus in 2003 zijn er van klager geen medische gegevens meer bij het CBR bekend.

2. Bij het vernieuwen van een rijbewijs met een "Verklaring van Geschiktheid" met

termijnbeperking, zal de gemeente de medische status in het CRB bestand (Centraal Rijbewijzenregister; N.o.), op "ja" zetten en de datum vermelden waarop het rijbewijs vernieuwd moet worden. (...) Nu klager een "Verklaring van Geschiktheid" heeft gekregen zonder termijnbeperking zou de gemeente de medische status op "nee" moeten zetten. Na

controle bij het CRB blijkt echter dat dit nog niet is gebeurd.

3. In geval van klager zijn de gegevens terecht bewaard, waardoor hij zijn rijbewijs pas heeft kunnen verlengen na het verkrijgen van een "Eigen verklaring". In de toekomst kan hij zijn rijbewijs verlengen zonder daarvoor een "Eigen verklaring" in te dienen, mits de gemeente de status op "nee" heeft gezet. Wanneer dit namelijk niet is gebeurd, zal de gemeente bij het verlengen van het rijbewijs opnieuw vragen naar een "Eigen verklaring". Zoals onder punt 2 al vermeld staat de medische status nog op "ja" en zal hiervoor dus actie ondernomen moeten worden door klager richting gemeente.

Verslag onderhoud klager:

In een telefonisch gesprek wat ik heb gevoerd met klager op 19 juni 2000, heb ik bovenstaande met klager besproken. Klager heeft aangegeven dat hij het niet eens is met de wetgeving. Klager vindt de wetgeving voor het bewaren van de medische gegevens in strijd met de privacywetgeving. (...)

Conclusie

Klacht niet terecht.

Het CBR heeft in deze gehandeld conform artikel 35 en 103 Reglement Rijbewijzen (zie Achtergrond, onder 2.; N.o.).

Klacht kan verder als afgehandeld worden beschouwd."

6. Bij brief van 26 juni 2000 deelde het CBR verzoeker de resultaten van het onderzoek mee. De brief houdt onder meer het volgende in:

"Uit een door ons ingesteld onderzoek is gebleken dat het CBR in 1985 voor het eerst een "Eigen verklaring" van u heeft ontvangen. Naar aanleiding van de gegevens hierop werd u geschikt bevonden voor een periode van 5 jaar.

In 1990 werd wederom uw "Eigen verklaring" ontvangen. Op grond van deze gegevens werd u geschikt bevonden voor een periode van 10 jaar.

In 2000 werd uw derde "Eigen verklaring" ontvangen. De gegevens op de "Eigen verklaring" waren voor de geneeskundige van het CBR aanleiding om een "Verklaring van geschiktheid" af te geven zonder termijnbeperking.

Uw medische gegevens zijn inmiddels opgenomen in een bestand dat automatisch na 3 jaar geschoond wordt. Concreet betekent dit dat in 2003 uw medische gegevens niet meer bekend zijn bij het CBR.

Gelet op bovenstaande procedure zijn wij van mening dat het CBR gehandeld heeft conform de wettelijke bepalingen, vastgelegd in artikel 35 en 103 van het Reglement Rijbewijzen.

In het kader van het onderzoek is ons gebleken dat uw medische status in het Centraal Rijbewijzen Bestand (Centraal Rijbewijzenregister; N.o.) nog niet was aangepast. Omdat het CBR niet competent is om deze aanpassing uit te voeren, adviseren wij u om hierover contact op te nemen met de gemeente Klundert teneinde deze aanpassing uit te laten voeren."

B. Standpunt verzoeker

1. Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder Klacht.

2. Zijn verzoekschrift van 28 juni 2000 houdt voorts onder meer in:

"2. Er is geen enkele reden voor het pas na drie jaar wissen van de gegevens. Als ze niet meer nodig zijn kunnen ze mijns inziens onmiddellijk worden gewist.

3. Punt 2 is eens te meer van belang omdat nu is gebleken dat de status in het Centraal Rijbewijzen Bestand niet was aangepast op een moment dat daartoe wel aanleiding was. Het argument dat het CBR niet competent is dat bestand aan te passen is volgens mij ondeugdelijk.

4. Dat het CBR handelt overeenkomstig de wettelijke bepalingen (artikel 35 en 103 Reglement Rijbewijzen) is een onvoldoende verklaring voor haar gedrag. Op de eerste plaats is de wetgeving op het gebied van privacygevoelige gegevens intussen aangepast en bovendien kan de regelgeving strijdig zijn met de (grond)wet.

5. Het CBR maakt zich er wel erg gemakkelijk van af door te zeggen dat ik zelf maar contact met de gemeente moet opnemen over de aanpassing van het Centraal Rijbewijzen Bestand. Het CBR heeft het probleem veroorzaakt en ik zie niet in waarom ik het dan moet oplossen.

De oplossing lijkt mij erg simpel:

- het CBR wist mijn medische status met ingang van heden.

- het CBR zorgt ervoor dat mijn medische status wordt aangepast in het Centraal Rijbewijzen Bestand."

C. Standpunt Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen

Het CBR reageerde bij brief van 13 september 2000 als volgt op verzoekers klacht:

"...De medische gegevens worden, op het moment dat een verklaring van geschiktheid voor onbepaalde duur wordt afgegeven, pas na 3 jaar uit ons geautomatiseerde bestand verwijderd. Deze termijn is voorgeschreven in het reglement voor de medische registratie (zie Achtergrond, onder 3.) dat voor eenieder ter inzage ligt op alle CBR

vestigingen. Verder is het van belang te vermelden dat bovenstaande informatie standaard vermeld staat op de Eigen verklaring die door klager is ingevuld en ondertekend (zie hiervóór, onder A.2; N.o.).

(...)

Voor de aanpassing van de medische gegevens van klager in het rijbewijsbestand (Centraal Rijbewijsregister; N.o.) is het CBR niet bevoegd. Dit bestand wordt beheerd door de gemeente waarin klager woonachtig is. Het CBR is daarom niet in staat om wijzigingen of aanvullingen in dit bestand aan te brengen. Deze taak is toebedeeld aan de gemeenten.

Wel is uit een door ons ingesteld onderzoek gebleken dat de medische indicatie, door de gemeente waarin klager woonachtig is, niet was aangepast op het moment dat door hem een verklaring van geschiktheid voor onbepaalde tijd werd overlegd.

Op grond hiervan hebben wij klager in een eerder stadium geadviseerd hiervoor contact op te nemen met de gemeente.

Op grond van bovenstaande zijn wij van mening dat de klacht richting CBR niet valide is..."

D. Reactie verzoeker

Als reactie op het standpunt van het CBR deelde verzoeker bij brief, die de Nationale ombudsman ontving op 10 oktober 2000, onder meer het volgende mee:

"2. Het CBR heeft zelf een reglement voor de bewaartermijn van gegevens opgesteld, maar daarmee is nog niet gezegd dat het voldoet aan de huidige wetgeving op het gebied van de bescherming van privacygevoelige informatie. Welke wet geeft aan dat de werkwijze van het CBR juist is? (In artikel 15 staat slechts dat het reglement zal worden aangemeld, maar niet dat het reglement is goedgekeurd!)

3. Het Reglement Medisch Archief CBR (artikel 7.1) geeft aan wanneer gegevens worden verwijderd. Het CBR had mijn medische indicatie reeds vóór mijn aanvraag tot verlenging van het rijbewijs kunnen verwijderen en het tijdig aan de gemeente moeten doorgeven. Door een fout van het CBR heeft de gemeente de medische indicatie niet gewist vóórdat ik mijn rijbewijs wilde verlengen. Daardoor moest ik dus opnieuw een Eigen Verklaring opvragen en invullen, hetgeen dus eigenlijk onnodig was en onnodige kosten met zich meebracht. Door het invullen van die onnodige Eigen Verklaring worden de gegevens bij

CBR nu pas over drie jaar gewist terwijl dat veel eerder had kunnen gebeuren.

4. Het lijkt me niet reëel dat het CBR de gemeente de schuld geeft van het niet aanpassen van het rijbewijsbestand. Als het CBR tijdig aan de gemeente heeft doorgegeven dat het rijbewijsbestand aangepast moest worden (welk CBR-document bevestigt dat?) en het ging over belangrijke persoonlijke gegevens, dan zou het CBR ook moeten controleren of dat wel is gebeurd. Bovendien beschikte het CBR zelf wél over de juiste informatie en zou het CBR reeds bij het aanvragen van een formulier voor de Eigen Verklaring (of bij ontvangst van het ingevulde formulier), hebben kunnen constateren dat de Eigen Verklaring onnodig was. De onnodig gemaakte kosten had het CBR dan redelijkerwijs vergoed."

E. Reactie Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen

Bij brief van 23 februari 2001 deelde het CBR onder meer het volgende mee:

"Graag reageren wij ... Wij volgen daarbij de nummering van de onderliggende brief van (verzoeker; N.o.) (zie hiervoor, onder **D.**; N.o.).

ad 1. Indien klager belanghebbend is bij het wijzigen van zijn medische gegevens in het Centraal Rijbewijzen Register, omdat de gemeente daarbij een fout zou hebben gemaakt, dient betrokkene zelf initiatief te nemen en kosten te dragen. Overigens blijven wij bij hetgeen in onze brief van 13 september 2000 (zie hiervoor, onder **C.**; N.o.) is meegedeeld.

ad 2. De Wet Persoonregistratie is door CBR als grondslag gebruikt voor de opstelling van het reglement medische registratie. Deze wet stelt niet dat het reglement moet worden goedgekeurd. Wel moet het worden aangemeld bij de registratiekamer, hetgeen is geschied, en dat het moet worden openbaar gemaakt. Of en in hoeverre CBR op dit onderwerp juist handelde kan, indien een belanghebbende zulks betwist, een zaak zijn voor de gewone rechter. Vooralsnog moet ervan worden uitgegaan dat CBR juist handelde.

ad 3. Het reglement voorziet door middel van art. 7.1 in de verwijdering uit het CBR bestand. (dus niet: het Gemeentelijk bestand).

De verwijdering geschiedt met betrekking tot personen die een medisch relevante aantekening hebben, eerst nadat nieuwe gegevens zijn ingevoerd ter gelegenheid van een nieuwe beoordeling. De bepaling in het reglement is bedrijfsmatig zinvol en derhalve in beginsel onaantastbaar behoudens rechterlijke beoordeling zoals onder ad 1) gesteld.

ad 4. Onduidelijk is wat hier bedoeld wordt. De medische gegevens van betrokkene zijn basis voor de besluitvorming door CBR; deze gegevens berusten niet bij de gemeente maar bij CBR. Slechts de uitkomst van de medische beoordeling wordt door CBR door middel van de verklaring van geschiktheid aan betrokkene en via deze aan de gemeente

verstrekt.

De in het slot van de brief gedane suggesties met betrekking tot het handelen van CBR kunnen, zoals boven is aangegeven, niet gevolgd worden.

De melding aan de registratiekamer met betrekking tot het bestaan van het reglement medische registratie heeft geresulteerd in inschrijvingsnummer 0.0022064.

De aanbieding aan de Staatscourant heeft op 16 oktober 1991 plaatsgehad en de volgende wijziging op 24 mei 1996."

Tot zover de bevindingen.

Achtergrond

1. Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994)

Artikel 116, eerste lid:

"1. Een rijbewijs wordt overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde regels afgegeven door de burgemeester van de gemeente waar de aanvrager op het tijdstip van de aanvraag als ingezetene was ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens of, in de bij algemene maatregel van bestuur bepaalde gevallen, door de Dienst Wegverkeer."

Artikel 122, eerste lid aanhef en onder a en tweede lid:

"1. Behoudens artikel 123 (redenen van verlies van de geldigheid van een rijbewijs; N.o.) is een rijbewijs, afgegeven aan een aanvrager die de leeftijd van

a. 60 jaren nog niet heeft bereikt, geldig voor de duur van tien achtereenvolgende jaren, gerekend vanaf de dag van afgifte;

(...)

2. In afwijking van het eerste lid is een rijbewijs, afgegeven aan degene die naar verwachting op grond van zijn lichamelijke of geestelijke geschiktheid voor een beperkte termijn geschikt zal zijn voor het besturen van motorrijtuigen, geldig vanaf de dag van afgifte tot de dag waarop de termijn waarvoor de houder naar verwachting geschikt zal zijn voor het besturen van motorrijtuigen, verstrijkt."

Artikel 126, eerste en tweede lid:

"1. De Dienst Wegverkeer houdt een register betreffende de afgifte van rijbewijzen.

2. Het register bevat gegevens omtrent afgegeven rijbewijzen alsmede omtrent rechterlijke uitspraken houdende ontzegging van de bevoegdheid tot het besturen van motorrijtuigen, voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van deze wet en voor de handhaving van de bij of krachtens deze wet vastgestelde voorschriften."

2. Reglement rijbewijzen (Koninklijk Besluit van 30 mei 1996, in werking getreden op 1 juni 1996)

Artikel 35, aanhef en onder a en b III:

"Indien de aanvraag betrekking heeft op de vernieuwing van het eerder aan de aanvrager afgegeven rijbewijs, dienen, behoudens de in artikel 33 genoemde bescheiden, bij de aanvraag tevens te worden overgelegd:

a. dat eerder afgegeven rijbewijs;

b. een niet langer dan een jaar vóór de aanvraag afgegeven verklaring van geschiktheid indien

(...)

III. blijkens een aantekening in het rijbewijzenregister naar het oordeel van het CBR het overleggen van een dergelijke verklaring noodzakelijk is op grond van de bij het CBR bekend zijnde gegevens met betrekking tot de lichamelijke en geestelijke gesteldheid van de aanvrager."

Artikel 97, eerste lid:

"1. Verklaringen van geschiktheid worden op aanvraag en tegen betaling van het daarvoor vastgestelde tarief afgegeven door het CBR aan een ieder die voldoet aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen met betrekking tot de lichamelijke en geestelijke geschiktheid tot het besturen van motorrijtuigen."

Artikel 103, eerste en tweede lid:

"1. Indien de aanvrager naar het oordeel van het CBR voldoet aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen ten aanzien van de lichamelijke en geestelijke geschiktheid tot het besturen van motorrijtuigen van de rijbewijscategorie of rijbewijscategorieën waarop de aanvraag betrekking heeft, geeft het voor die categorie of categorieën een verklaring van geschiktheid af.

2. Indien naar het oordeel van het CBR redelijke grond bestaat voor de verwachting dat de aanvrager slechts aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen met betrekking tot de lichamelijke en geestelijke geschiktheid voldoet voor een daarbij te bepalen termijn die korter is dan de in artikel 122, eerste lid, van de wet (WVW 1994; N.o.) voorziene

geldigheidsduur, tekent het CBR die termijn aan op de verklaring van geschiktheid."

Artikel 144:

"De Dienst Wegverkeer is houder van het rijbewijzenregister."

Artikel 146:

"Degene die is belast met de afgifte van rijbewijzen doet aan de Dienst Wegverkeer mededeling omtrent:

- a. de afgifte van rijbewijzen, bedoeld in artikel 116, eerste lid, van de wet;
- b. de inlevering van rijbewijzen, bedoeld in de artikelen 120, tweede lid, 124, vierde lid, en 132, vijfde lid, onderdeel b van de wet;
- c. de ongeldigverklaring van rijbewijzen, bedoeld in artikel 124, tweede lid, van de wet;
- d. beperking van de geldigheidsduur op grond van de bij de aanvraag van een rijbewijs overgelegde verklaring van geschiktheid;
- e. vermissing of diefstal, bedoeld in artikel 145, onderdeel g;
- f. de verblijfplaats van rijbewijzen, bedoeld in artikel 145, onderdeel h."

3. Enkele artikelen uit het "Reglement houdende beschrijving van de werking van de medische registratie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (9000686)"

"Artikel 1

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. houder: Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen;
- b. geregistreerde: natuurlijke persoon ten aanzien van wie gegevens zijn opgenomen in de medische registratie;
- c. medische registratie: samenhangende verzameling van persoonsgegevens betreffende de aanvraag en afgifte van Verklaringen van geschiktheid bedoeld in artikel 97 en 102 van het Reglement rijbewijzen;(…)

Artikel 2

Dit reglement is van toepassing op de medische registratie.

Artikel 3

Het doel van de medische registratie is het systematisch vastleggen, opslaan en ter beschikking stellen van gegevens ten behoeve van

a. de behandeling van een aanvraag om afgifte van een Verklaring van geschiktheid bedoeld in artikel 97 en 102 van het Reglement rijbewijzen;

(...)

Artikel 4

De medische registratie bevat uitsluitend gegevens van:

a. aanvragers van een Verklaring van geschiktheid;

(...)

(...)

Artikel 7

1. De houder van de medische registratie verwijdert de persoonsgegevens van een persoon als bedoeld in artikel 4, uit de medische registratie binnen één maand nadat hem gebleken is dat die persoon:

(...)

b. méér dan drie jaar geleden voor de laatste maal een aanvraag voor een Verklaring van geschiktheid indiende; deze termijn van drie jaar wordt gewijzigd indien lichamelijke of geestelijke geschiktheid aanleiding geeft tot het afgeven van een verklaring met een beperkte geldigheidsduur langer dan drie jaar; alsdan geldt de duur van de langste geschiktheidstermijn, zoals die is geïndiceerd door de keurend arts, vermeerderd met één jaar als bewaringstermijn.

(...)

(...)

Artikel 10

Uit de medische registratie worden persoonsgegevens verstrekt aan het Rijbewijzen Register gehouden door de directeur van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (tegenwoordig geheten: Dienst Wegverkeer; N.o.).

(...)

Artikel 15

Dit reglement kan worden aangehaald als "Reglement Medisch Archief CBR".

Dit reglement ligt voor een ieder ter inzage op de kantoren van het CBR en wordt in afschrift aan de Registratiekamer gezonden."

4. Privacyreglement Centraal Rijbewijzen- en Bromfietscertificatenregister 1999

Artikel 5, eerste lid, aanhef en onder e:

"1. Ten aanzien van de in artikel 4 bedoelde personen (onder meer personen aan wie een rijbewijs is afgegeven; N.o.) bevat het register de volgende gegevens betreffende rijbewijzen voor zover deze ten aanzien van de betrokken personen van toepassing zijn:

(...)

e. eventuele beperkende bepalingen, al dan niet in de vorm van een bij ministeriële regeling vastgestelde codering, per categorie waarvoor het rijbewijs is afgegeven. "

Artikel 11, eerste lid, aanhef en onder e:

"1. De wijziging van de in het register betreffende rijbewijzen opgenomen gegevens geschiedt door:

e. degenen in de organisatie belast met de afgifte van rijbewijzen, voor zover het betreft de gegevens bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel e, en uitsluitend op basis van een opgave van het CBR."

Artikel 14, eerste en derde lid:

"1. Degene omtrent wie naar zijn mening ten onrechte al dan niet gegevens in het register zijn opgenomen, dan wel omtrent wie naar zijn mening onjuiste of onvolledige gegevens zijn opgenomen, kan de Dienst Wegverkeer schriftelijk verzoeken gegevens op te nemen, te verwijderen, te verbeteren of aan te vullen.

(...)

3. De Dienst Wegverkeer deelt zijn beslissing op het verzoek binnen twee maanden na ontvangst daarvan aan de verzoeker mede."

5. Wijziging gegevens in het Centraal Rijbewijzenregister

Aan de hiervoor genoemde artikelen kan nog het volgende worden toegevoegd.

Van een aantekening als bedoeld in artikel 35, aanhef en onder a en b III van het Reglement rijbewijzen (zie hiervóór, onder 2.) is sprake indien aan de betrokkene eerder

een rijbewijs is afgegeven met een, op basis van een daarbij overgelegde verklaring van geschiktheid, afwijkende (kortere) geldigheidsduur. Het CBR registreert dergelijke gegevens niet zelf in het Centraal Rijbewijzenregister (CRB). De afgevende autoriteit is verantwoordelijk voor de plaatsing, dan wel de verwijdering van een dergelijk gegeven in het CRB. Het betreft hier de zogenaamde “medische verklaring indicator”. Indien deze op “j” is gesteld, is een verklaring van geschiktheid vereist. Indien de indicator op “n” is gesteld, is (behoudens indien de aanvrager valt onder een andere in artikel 35 genoemde factor) geen verklaring van geschiktheid vereist.

Dat de afgevende autoriteit verantwoordelijk is voor de plaatsing dan wel de verwijdering kan worden afgeleid uit artikel 146, aanhef en onder d, van het Reglement rijbewijzen (zie hiervóór, onder 2.). Dat betekent dat de gemeente van de woonplaats van de aanvrager mededeling moet doen aan de Dienst Wegverkeer (als houder van het CRB) over een beperking van de geldigheidsduur. Deze mededeling geschiedt in de praktijk door middel van een melding aan het rijbewijzenregister. De mededeling vindt plaats langs geautomatiseerde weg. Dit kan doordat de met de afgifte van rijbewijzen belaste instanties beschikken over een aansluiting op het rijbewijzenregister sinds de inwerkingtreding, met ingang van 1 oktober 1986, van de bij de wet van 2 juli 1986 voorziene decentralisatie van de afgifte van rijbewijzen.

(bron: Handboek rijbewijzen, Hoofdstukken III en XII.A2)